

under Nr. 15 vil aabne en, om end kun ringe Udsigt til, at der kan indføres Kommunefæste i enkelte Tilfælde. Jeg kan naturligvis kun være glad ved, at den Stilling, som Mindretallet har indtaget, har bevirket, at dette lille Fremskridt er kommet ind. Jeg tør vel endnu ikke smigre mig med, at dette Ting vil vedtage det Forslag, der af Mindretallet er stillet under Nr. 1. Selvfølgelig vilde jeg være mere glad derved, thi det Forslag har langt større Betydning end det lille Forslag, der af Flertallet er stillet under Nr. 15.

Til det ærede Medlem for Slagelse (Lange) har jeg ogsaa en lille Bemærkning. Han hævdede, at paa hans Egn betragtede man ikke de Ejendomme, der ere vurderede til 12,000 Kr. i Ejendoms-skyld, for Gaarde. Vel ved jeg, at det er en noget aristokratisk Gaardmandsstand, som det ærede Medlem repræsenterer i sin Kreds. Jeg kender dem nok fra gammel Tid, og jeg kender dem ogsaa den Dag i Dag, det er muligt, at han har Ret, naar han mener, at der er adskillige, der se ned paa de Gaardmænd, der have en eller to Tønder Hartkorn, men det forekommer mig ikke, at det forringer den vedkommendes egen Stilling. Ifølge Lovgivningens Opfattelse ere Folk Gaardmænd, naar de have 1 Tønde Hartkorn, og saa maa de ogsaa udføre de Pligter, der paahvile dem som Gaardmænd, hvorimod de Ejendomme, hvormod der her er Tale, til 12,000 Kr. — det ærede Medlem vil endogsaa højere op, og Flertallet og Ministeren følge ham i denne Sag. — ere ikke Ejendomme til 1 Tønde Hartkorn, men ere i mange Tilfælde, ogsaa paa det ærede Medlems egen Egn, Ejendomme til 2 eller 3 Tønder Hartkorn. Jeg vil for mit Vedkommende sige, at i og for sig er jeg kun glad ved, at man vil højere op, end Lovforslaget forudsætter, det er den samme Bestræbelse, jeg gjorde mig til Talsmand for, da Landarbejderloven blev behandlet her i Tinget, men da vilde man ikke følge mig, da var det ikke muligt at komme højere op end til 5,000 Kr. Nu foreslaar den højtærede Minister 12,000 Kr., og saa er man endda parat til at gaa højere op.

Jeg siger, i og for sig kunde jeg hilse disse Bestræbelser med Glæde, og i og for sig skulde jeg heller ikke have noget derimod, men naar jeg alligevel er med til at stille et Ændringsforslag, som gaar den modsatte Vej og sætter Summen ned til 10,000 Kr., er det, fordi jeg har en Fornemmelse af, at man ikke kommer op over de 200,000 Kr. om Aaret til dette Formaal,

og naar man ikke kommer højere op, saa er det de store Ejendomme, der ville sluges af Pengene, og for at bruge den ærede Ministers egne Ord, saa vil man jo kun vifte de andre lidt om Næsen med dette Forslag, der bliver ikke meget til dem. Den ærede Minister smiler, men han maa jo finde sig i, at hans egne Ord blive anvendte paa ham. Som sagt, i og for sig kunde jeg kun hilse det med Glæde, at man gik højere op, men af de Grunde, jeg har anført, maa jeg tilraade, at man bliver ved de 10,000 Kr., for at der dog kan blive lidt til dem, der have mindre Kapital. De, man her har for Øje at hjælpe, ere ikke Folk hverken med $\frac{1}{5}$ af 5,000 Kr. eller med 1, 3, 4 eller 5,000 Kr., det er Folk, som absolut skulle være i Besiddelse af flere Penge for at komme i Besiddelse af disse Ejendomme, det er dem, man tilstræber at hjælpe ved at yde dem Laan til samme Rentefod, som man ifølge Landarbejderloven yder Laan til Landarbejderen. Jeg haaber, naar vi en Gang skulle til at revidere Landarbejderloven, at Flertallet og Regeringen da ville vise sig lige saa villige til at gaa ind derpaa, som de have vist sig her i dette Tilfælde. Jeg gentager, at jeg skulde ikke have noget imod at gaa ind paa, at man stillede nogle flere Penge til Raadighed, saa at der ogsaa kunde blive noget til dem, der have mindre.

Til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) har jeg en kort Bemærkning at gøre. I og for sig er jeg ikke saa uenig med ham, men naar han ikke tør vove at gaa med til Præstegaardsjordernes Udstykning, fordi det vilde gribe ind i Præstelønningsloven, saa vil jeg sige, at Ministeren har selv i Bemærkningerne til Lovforslaget givet Anvisning paa Præstegaardsjorderne, og derfor er jeg heller ikke betænkelig ved at gaa med dertil. Det ærede Medlem kunde imidlertid heller ikke være med til at udstykke Godserne, thi paa disse vilde han i Fremtiden have oprettet Arbejderkolonier. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at hvis han overhovedet havde nogen som helst Udsigt til i den nærmeste Fremtid at løse dette Spørgsmaal i den af ham antydede Retning, skulde han faa min bedste Støtte; men hvis jeg følger det ærede Medlem i dette Øjeblik, saa er jeg bange for, at det vilde skyde dette Spørgsmaals Løsning ud i en uoverskuelig Fremtid, og saa tror jeg, at hverken Præstegaarde eller Herregaarde vilde blive udstykkede i en overskuelig Fremtid. Og mens Græsset gror, dør